

Els reptes del rastreig de contactes

Per a fer el seguiment de contactes per evitar rebrots calen professionals i la solució va associada a l'atenció primària, una àrea desatesa durant anys i amb recursos minvats

L'estudi dels contactes és clau per a frenar la propagació. | Martí Albesa

En acabar el confinament, una de les preocupacions més grans eren els rebrots. I, tot i que algunes veus situaven la segona onada al juliol, la major part l'esperaven a la tardor. Potser per la confiança del ràpid desconfinament, es van errar els càlculs. Tampoc la calor ha baixat els contagis, com se suggeria.

L'onada que patim a Catalunya en els darrers dies, més suau que la del març, dona un recompte preocupant. S'han més que doblat els casos en les darreres setmanes, amb més de mil nous infectats alguns dies -gairebé 2.000 en el balanç d'aquest dijous (<https://www.naciodigital.cat/noticia/206298/catalunya/registra/gairebe/2000/nous/contagis/suma/morts/mes/coronavirus>) -. Tenim la meitat de nous casos de l'Estat. Més de la meitat dels afectats són a Barcelona i l'àrea metropolitana. I torna a haver-hi persones a les unitats de cures intensives. Què ha fallat?

Un brot es defineix quan, en un punt determinat, tres o més persones que han compartit el temps i l'espai han estat confirmades d'afectació per la Covid-19. I, com és lògic, com més aviat es detecti un brot, més probabilitats hi ha que no es descontrolï. Per a mantenir els brots controlats, cal realitzar els tests i trobar els contactes.

[noticia]206310[/noticia]

L'estudi dels contactes és necessari per a frenar la propagació. Especialment els contactes

estrets; és a dir, els qui han estat sense mascareta, a menys de dos metres i durant més d'un quart d'hora, quaranta-vuit hores abans que la persona afectada presentés símptomes. I, un cop detectats i avisats, els contactes estrets d'un afectat han d'iniciar un aïllament encara que no presentin símptomes. Confinaments a petita escala frenen la pandèmia.

La mobilitat és clau per saber per on s'estén el virus. Però per a fer les proves als afectats i el seguiment dels seus contactes a fi d'evitar rebrots calen professionals que ho facin. I la solució va associada a l'atenció primària, una àrea desatesa durant anys i amb recursos minvats.

Una altra forma de rastrejar és amb els telèfons mòbils. A partir de la informació obtinguda de dades d'antenes de telefonia mòbil repartides pel territori ?i que les empreses venen a l'estat?, es pot determinar com s'han mogut les persones i quins contactes han tingut.

Una *app* de rastreig al mòbil pot ajudar a detectar rastreigs. De la mateixa manera que es fan servir aplicacions de mòbil per al diagnòstic personal, i que des d'una atenció primària més descongestionada se seguissin els casos lleus, traçar el moviment dels infectats i els seus contactes perquè es puguin anar confinant de forma voluntària, és crucial en aquest estat d'incertesa en què som amb una epidèmia "de cua llarga".

[noticia]206171[/noticia]

Un dels riscos que pot derivar de l'ús d'informació d'operadores telefòniques és la manca de privacitat. No s'hi val, però, queixar-se de la manca de privacitat d'una informació que gestiona l'administració en una situació de crisi sanitària, quan es penja informació personal per les xarxes socials. Són tot un altre tema d'intervenció i manipulació de la indústria de l'atenció amb finalitats freqüentment molt més perverses. Les dades que venen les operadores telefòniques estan processades i acumulades: són compactades i anònimes.

Però el rastreig amb aplicacions no és suficient, perquè només tres de cada quatre persones té un telèfon capaç de descarregar-se l'aplicació. Entre els que no el tenen hi ha els infants i les persones grans. Altres persones no voldrien instal·lar-se l'aplicació. Per tant, la tasca de seguiment de contactes també ha de recaure en els serveis d'atenció primària i de salut pública, mitjançant entrevistes directes als pacients.

El rastreig ajudaria a comprendre com s'escampen els contagis. El nombre de persones que de mitjana un afectat pot contagiar (R_0) era de 2,2 a principis de març, i havíem arribat a 0,74, el juny. Però la dispersió és molt acusada: mentre algunes persones a penes contagien, altres són supercontagiadors. Sembla que depèn de les circumstàncies de la persona, els aspectes socials de relació per qüestions laborals o de relació, que no pas de la seva biologia. El seguiment ajudaria a comprendre perquè, i es podrien prendre mesures addicionals.

La pandèmia del coronavirus és un problema complex. Així que hem d'unir diferents comunitats per a un ús raonable i saludable del nostre entorn abans no arribi la vacuna i mentre no tinguem altres recursos farmacològics per a defensar-nos. El confinament ha estat una mena de vacuna, hem vist com va donar resultats. En la nova fase en què ens trobem, confinaments reduïts que no comportin un càstig tan gran a sectors que treballen amb públic poden ser la solució.

Per una vegada en què la salut ha estat per damunt de l'economia, protegim i protegim-nos. No llancem per la borda l'esforç realitzat, un nou estat d'alarma seria molt dur per a moltes persones.